

Sygn. akt VIII C 970/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st. sekr.sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa C. Windykacji (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko E. I.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 970/17

UZASADNIENIE

W dniu 23 lutego 2017 roku powód C. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej E. I. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zasądzenie kwoty 1.444,06 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwaną łączyła z pierwotnym wierzycielem (...) sp. z o.o. S.K.A. umowa pożyczki z dnia 13 maja 2015 roku, na mocy której pozwana otrzymała środki pieniężne w ustalonej umową wysokości, zobowiązując się do ich zwrotu wraz z należnymi kosztami udzielenia pożyczki, w terminie uzgodnionym w umowie. Pożyczkobiorca nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania, zaś na mocy umowy cesji powód przejął prawa do wierzytelności wobec pozwanej z tytułu umowy pożyczki. Powód podniósł, że wierzytelność przeciwko pozwanej została w dniu 28 listopada 2016 roku przelana przez (...) sp. z o.o. S.K.A. na rzecz (...) (...), a następnie w dniu 30 listopada 2016 roku została przelana przez (...) (...) na rzecz powoda C. Windykacji (...). **(pozew w e.p.u. k. 2-4)**

W dniu 20 marca 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził w sprawie brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, zaś sprawa została przekazana do rozpoznania tutejszemu Sądowi. **(postanowienie k. 5)**

Następnie po przekazaniu sprawy z e.p.u., powód uzupełnił braki pozwu i podtrzymał powództwo w całości. **(pismo procesowe k. 7, pozew k. 9-11)**

Na rozprawie w dniu 24 listopada 2017 roku w imieniu powoda jego pełnomocnik nie stawił się – został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pozwana nie stawiła się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego wezwania,

nie żądała przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożyła w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew. Mając powyższe na uwadze, Sąd wydał wyrok zaoczny. **(wzmianka o wydaniu wyroku zaocznego k. 58)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 listopada 2016 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. zawarła z (...) (...) w W. umowę sprzedaży wierzytelności, wobec dłużników wskazanych w załączniku 1A do umowy przelewu, z tytułu zawartych przez zbywcę z dłużnikami umów pożyczek, przy czym wskazano, że szczegółowy wykaz danych dotyczących wierzytelności wskazany został w załączniku 1B do niniejszej umowy. Do akt nie załączono wykazu dłużników i wierzytelności objętych umową przelewu.

W dniu 30 listopada 2016 roku (...) (...), zarządzany przez (...) S.A. w W., reprezentowany przez pełnomocnika (...) S.A. we W. zawarł z powodem C. Windykacji (...), zarządzanym przez (...) S.A. w W., reprezentowanym przez pełnomocnika (...) S.A. we W. umowę sprzedaży wierzytelności wobec dłużników wskazanych w załączniku 1A do umowy przelewu, z tytułu zawartych przez dłużników umów pożyczek z (...) Sp. z o.o. w W., (...) Sp. z o.o. w (...) Sp. z o.o. S.K.A. w W., które zbywca nabyła na podstawie umowy cesji z dnia 28 listopada 2016 roku, przy czym wskazano, że szczegółowy wykaz danych dotyczących wierzytelności wskazany został w załączniku 1B do niniejszej umowy. Do akt nie załączono wykazu dłużników i wierzytelności objętych umową przelewu.

(kserokopia umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 28.11.2016 roku z wzorami załączników k. 21-26, kserokopia umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 30.11.2016 roku z wzorami załączników k. 16-20)

W dniu 18 stycznia 2017 roku (...) S.A., w imieniu (...) Sp. z o.o. S.K.A. i (...) (...), sporządził pismo skierowane do E. I. z zawiadomieniem o cesji wierzytelności pozwanej na rzecz powoda, w którym wskazano, że stan zadłużenia pozwanej na dzień 18 stycznia 2017 roku wynosi 1.434,32 zł i składa się z: 501,18 zł tytułem należności głównej, 4,70 zł tytułem odsetek naliczonych przez zbywcę, 910,04 zł tytułem kosztów naliczonych przez zbywcę i 18,40 zł tytułem naliczonych przez Fundusz odsetek za opóźnienie od dnia 11 listopada 2016 roku. W zawiadomieniu wskazano także, że wierzytelność wynika z tytułu umowy nr (...) z dnia 13 maja 2015 roku, zawartej z (...) Sp. z o.o. S.K.A., a była ona wymagalna 13 maja 2017 roku. **(kserokopia zawiadomienia o cesji wierzytelności k. 47-48)**

W wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 23 lutego 2017 roku powód oświadczył, na podstawie ksiąg rachunkowych, że w dniu 30 listopada 2016 roku nabył od (...) (...) w W. wymagalną wierzytelność wobec dłużnika E. I. z tytułu umowy o numerze (...), a wysokość zobowiązania dłużnika wynosi łącznie 1.444,06 zł, w tym 501,18 zł z tytułu kapitału, 32,84 zł z tytułu odsetek i 910,04 zł z tytułu kosztów. **(wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego k. 12).**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez strony.

W odniesieniu do wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego podkreślić należy, że dokument ten nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, w niniejszym procesie, w którym strona pozwana jest konsumentem, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej. Powyższe zostanie dokładniej omówione poniżej.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie powód C. Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że

przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanej E. I. wynikająca z zawartej przez pozwaną z (...) Sp. z o.o. S.K.A. umowy pożyczki nr (...) w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem.

Powód nie wykazał, że nabył wierzytelność względem pozwanej od (...) (...) w W., ani że fundusz ten nabył wcześniej wierzytelność wobec pozwanej od (...) Sp. z o.o. S.K.A., wobec niezłożenia do akt sprawy załączników do umów cesji z wykazem dłużników i wierzytelności objętych umową przelewu z dnia 28 listopada 2016 roku i umową przelewu z dnia 30 listopada 2016 roku, a także wobec niezłożenia umowy cesji, z której wynikałby przelew wierzytelności z pierwotnego wierzyciela (...) Sp. z o.o. S.K.A. na rzecz easyDebt (...) (do akt złożono jedynie umowę cesji zawartą z (...) Sp. z o.o., nie zaś z (...) Sp. z o.o. S.K.A.). Powód, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, nie złożył żadnych załączników do umów cesji wskazujących na dłużników i wierzytelności objęte umową.

Powód nie udowodnił także swojego twierdzenia faktycznego przedstawionego w pozwie, że pozwana zawarła w dniu 13 maja 2015 roku umowę pożyczki nr (...) z (...) Sp. z o.o. S.K.A., nie zgłosił żadnych twierdzeń faktycznych ani tym bardziej dowodów, celem wykazania jaka była wysokość zaciągniętego zobowiązania i jakie były warunki umowy pożyczki. Powyższego nie mogą bowiem potwierdzać dwa wydruki złożone przez powoda – wydruk ramowej umowy pożyczki k. 37-45 i wydruk harmonogramu k. 46, które nie mogą być nawet uznane za dokumenty prywatne, jako że nie zawierają podpisów osoby, która je sporządziła. Sama ramowa umowa pożyczki nie została podpisana przez pozwaną i powód w żaden sposób nie wykazał, że pozwana zaakceptowała jej warunki. Powód nie wykazał także, że wierzyciel pierwotny miał prawo naliczać pozwanej koszty, a na kwotę dochodzoną pozwem składać ma się m.in. kwota 910,04 zł z tytułu kosztów naliczonych przez zbywcę, nie wiadomo jednak z jakiego tytułu i na jakiej podstawie prawnej została ona naliczona. W konsekwencji Sąd nie miał możliwości zweryfikowania dalszych twierdzeń faktycznych powoda dotyczących chociażby wysokości wierzytelności, w tym prawidłowości wyliczenia należności głównej, odsetek umownych lub ustawowych czy daty wymagalności wierzytelności.

Powód nie udowodnił, że wierzytelność wynikająca z umowy pożyczki z dnia 13 maja 2015 roku nr (...) rzeczywiście istnieje, istnieje w wysokości wskazanej w pozwie i przysługuje ona powodowi jako nabyta w drodze przelewu.

Istnienia i nabycia wierzytelności dochodzonej przedmiotowym powództwem nie dowodzi również złożone do akt zawiadomienie o cesji wierzytelności z dnia 18 stycznia 2017 roku (k. 47-48) połączone z wezwaniem do zapłaty. Dokument ten jest wyłącznie dokumentem prywatnym. Przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84). Omawiany dokument w żaden sposób nie dowodzi przelewu wierzytelności dochodzonej od pozwanej przez (...) Sp. z o.o. S.K.A. na rzecz (...) (...) i następnie na rzecz powoda. Jego wiarygodność budzi nadto uzasadnione wątpliwości Sądu, co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, wobec załączenia do pozwu umowy przelewu wierzytelności, obejmującej według twierdzeń powoda wierzytelność dochodzoną od pozwanej, zawartej pomiędzy zupełnie innymi podmiotami, tj. pomiędzy (...) Sp. z o.o. a (...) (...). Jedynie na marginesie zauważyć należy, że w aktach sprawy brak jest dowodu, nie tylko doręczenia wskazanych dokumentów stronie pozwanej, ale choćby dowodu ich wysłania (nadania).

Istnienia i nabycia wierzytelności dochodzonej przedmiotowym powództwem nie dowodzi wreszcie także wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego załączony przez powoda, nie ma on bowiem mocy prawnej dokumentu urzędowego, stąd nie stanowi dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej w niniejszym procesie przeciwko konsumentowi.

W wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt P 1/10 (Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900), Trybunał Konstytucyjny orzekł bowiem, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004, Nr 146, poz. 1546 ze zm.) w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny oceniał część przepisu ustawy o funduszach

inwestycyjnych, która nadaje księgom rachunkowym funduszu sekurytyzacyjnego oraz wyciągom z tych ksiąg moc prawną dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Znaczenie art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych polegało na zmianie reguł dowodowych w postępowaniu cywilnym. Konsument, pozwany przez fundusz sekurytyzacyjny, który kwestionował istnienie albo wysokość zobowiązania musiał wykazać, że nie jest dłużnikiem z tytułu zobowiązań nabytych przez fundusz sekurytyzacyjny i ujętych w jego księgach rachunkowych. Konsekwencją tego przywileju było pogorszenie sytuacji procesowej dłużnika, który musiał bronić się przed powództwem podmiotu wobec którego nie zaciągał zobowiązania. Gdyby wierzytelność nie została zbyta na rzecz funduszu, pierwotny wierzyciel występując z powództwem przeciwko dłużnikowi nie mógłby korzystać ze specjalnych uprawnień procesowych. W omawianym wyroku Trybunał stwierdził brak konstytucyjnie wartościowych argumentów uzasadniających utrzymywanie zakwestionowanego przywileju procesowego, wskazując, że uprzywilejowanie ksiąg rachunkowych funduszy sekurytyzacyjnych i wyciągów z tych ksiąg w postępowaniu cywilnym prowadzi do naruszenia zarówno zasady równości stron w procesie cywilnym, jak i zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 konstytucji, co jest rozwiązaniem sprzecznym z konstytucyjną zasadą polityki państwa wynikającą z art. 76 konstytucji - zasadą ochrony praw konsumentów. Przywilej funduszu sekurytyzacyjnego powodował, bowiem umocnienie istniejącej z natury rzeczy przewagi wyspecjalizowanego podmiotu rynku kapitałowego wobec konsumenta.

Nawet jednak przed orzeczeniem przez Trybunał Konstytucyjny, jak wyżej, jak słusznie wywiódł Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 7 października 2009 roku w sprawie III CZP 65/09 (LEX nr 522989, Biul. SN 2009/10/6), domniemanie zgodności z prawdą treści dokumentu w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie obejmowało faktu istnienia wierzytelności nabytej przez fundusz sekurytyzacyjny w drodze przelewu, zatem by udowodnić swoją legitymację czynną powód powinien przedstawić dowód istnienia wierzytelności – dowód, że pozwana zawarła z (...) Sp. z o.o. S.K.A. umowę pożyczki z dnia 13 maja 2015 roku, jak twierdzono w pozwie.

W przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że pozwana zawarła umowę pożyczki, która jest źródłem wierzytelności (to nie na pozwanej spoczywał ciężar udowodnienia tego, że umowy takiej nie zawierała).

Powód nie udowodnił istnienia wierzytelności, jej wysokości ani jej przelewu, zatem brak jest podstaw do przyjęcia, że pozwana była dłużnikiem pierwotnego wierzyciela z tytułu umowy pożyczki z dnia 13 maja 2015 roku i jest obecnie dłużnikiem powoda z tego tytułu.

Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Podkreślić w tym miejscu należy, że powód będąc podmiotem, którego istotną działalnością jest skupowanie wierzytelności pieniężnych na dużą skalę, z uwagi na zakres prowadzonej działalności winien w sposób bezsporny wykazać, że nabył ze skutkiem prawnym określoną, konkretną wierzytelność, wobec wskazanej osoby.

Dodać wypada, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie. Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Przepis § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania

cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyźnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148).

Zgodnie z przepisem art. 207 § 6 k.p.c., sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie złożyła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Zgodnie z treścią powołanego powyżej przepisu zaniedbania strony w zakresie zgłoszenia na oznaczonym etapie postępowania twierdzeń i dowodów rodzą poważne konsekwencje, bowiem strona ta traci prawo ich powołania na późniejszym etapie postępowania. W niniejszej sprawie uznać należy, iż to pierwsze posiedzenie przeznaczone na rozprawę wyznaczało dla powoda ostateczny termin na zgłoszenie stosownych wniosków dowodowych, czego jednak powód nie uczynił. Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, iż Kodeks postępowania cywilnego daje stronom możliwość przedstawienia nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym (art. 381 k.p.c.). Możliwość ta jest bowiem obostrzona określonymi warunkami - potrzeba powołania się na dany dowód musi się ujawnić już po zakończeniu postępowania przed Sądem pierwszej instancji - przy czym strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym li tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny określonego dowodu przez Sąd pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 10.07.2003 r., I CKN 503/01, LEX nr 121700; wyrok SN z dnia 24.03.1999 r., I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389).

Na gruncie przedmiotowej sprawy uznać należy, że konieczność wykazania legitymacji czynnej powoda istniała niewątpliwie już na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji, skoro twierdzenie to stanowiło podstawę roszczenia dochodzonego niniejszym powództwem. Strona powodowa musiała mieć świadomość niedostatecznej mocy dowodowej złożonych do akt sprawy dokumentów, zwłaszcza, że zarządzeniem z dnia 16 maja 2017 stwierdzono w sprawie brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i skierowano sprawę do rozpoznania na rozprawie.

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało jednak o uwzględnieniu powództwa.

Z przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wynika, że sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie

lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przewidziane w przepisie art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda zastępuje postępowanie dowodowe tylko wówczas, gdy twierdzenia te nie budzą uzasadnionych wątpliwości. Z uwagi na to, że działanie przepisu art. 339 § 2 k.p.c. nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenie strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999 roku, I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999/9/30, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 roku, I CKU 87/97, Prok. i Pr. 1997/10/44, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku, III CRN 30/72, LEX nr 7094).

Mając na uwadze powyższe, ze względów, o których wyżej mowa, Sąd wydając w sprawie wyrok zaoczny oddalił powództwo w całości.